

REDBARNET TIL BØRN OG UNGE:

Drop nøgenbilleder

Børn og unge har et stort behov for at være online og på sociale medier. Men de skal have hjælp til at forstå konsekvenserne af deres færden på steder som Snapchat og Instagram. Ikke mindst hvis de deler nøgenbilleder, siger formand for Red BARNET i Grønland

- Angajoqqaat meeqqat digitalimik silarsuaannut akuliutitassapput, Jonna Ketwa, tarmip pissusaanik immikkut iisimasalik aamma Meeqqat Ikiortigit suulitaasut, oqarpoq. - Forældre skal involvere sig i børnenes digitale univers, siger Jonna Ketwa, psykolog og formand for Red BARNET i Grønland.

LEIFF JOSEFSEN

Inge S. Rasmussen
Inge@ag.gl

- Forældre aner ofte ikke, hvilke apps de unge bruger. Så vi anbefaler, at de voksne holder sig opdateret, siger formand for Red BARNET i Grønland, psykolog Jonna Ketwa. Foreningen lancerede i efteråret sammen med PISiU (Det kriminalpræventive Råd) onlinejensesten "Chat Paraluḡu," til børn, unge, forældre og fagpersoner, som en del af Red BARNET Grønlands kampagne mod mobning.

I skolen bliver der talt om emnet i timerne Personlig Udvikling, PSU-samtalerne, og de foreløbige erfaringer lyder på, at de unge finder det spændende at tale om, ifølge Jonna Ketwa, der har holdt en række oplæg i klasserne.

Skolerne har lagt materialet op på deres intranet i samarbejde med Uddannelsesstyrelsen.

I undervisningsmaterialet indgår øvelser som skaber noget debat, oplyser hun. Dog har hun samtidig registreret, at mens børn og unge har styr på teknikken, når det gælder apps og sociale medier, kan de ikke forstå eller overskue konsekvenserne af at (mis)bruge dem.

- Vores unge har behov for at forstå, at der er konsekvenser, hvis man sender et billede uden accept eller deler information om andre uden deres vidende. Det skal vi gøre bedre som samfund, siger Jonna Ketwa, der mener, at det

også handler om at sætte grænser for sit barn.

Hun anerkender, at det ofte er et ømtåleligt emne at tale om grænser og opførsel på de sociale medier.

Men forældre er nødt til at tage fat om emnet:

- De unge er ikke modne nok, hverken moralsk, handlemæssigt eller emotionelt, til at forstå konsekvenserne af deres adfærd. Eller af andres adfærd, siger hun.

Et vigtigt råd er, at forældrene skal bevare færdigheden, hvis barnet kommer og er i panik over et billede er delt på Instagram eller Snapchat.

- De skal ikke skrælle ud, men reagere hurtigt, så delingen af et billede eller video kan blive stoppet hurtigt muligt, siger Jonna Ketwa.

Ingen nøgenbilleder

Det er Jonna Ketwas erfaring, at det største problem er hvis et barn oplever, at der er delt intime billeder på Snapchat eller Instagram, hvor der også foregår mobning.

Snapchat er en platform, hvor billederne slettes igen lynhurtigt, men hvor de alligevel bliver delt, og der er taget screen-shot af dem.

- Det er det, forældrene siger, de står med: En meget utrykkelig og nogle gange endda selvmordstruet teenager som følge af, at der er blevet delt nogle billeder af personen, siger Jonna Ketwa.

En anden problematik hun oplever, er hvis de unge er blevet konfakteret af en voksen, der udgiver sig

for at være en ung person og har indledt et mere og mere seksualliseret sprog eller en mere intim kontakt. Måske har den unge stoppet kontakten, men forinden allerede nået at sende et intimt billede af sig selv.

- Det vi advarer meget kraftigt imod er nøgenbilleder af nogen som helst art. Når man er under 18 og ikke er myndig, er det en meget dårlig idé at dele eller have og tage billeder af sig selv nøgen, siger Jonna Ketwa.

Hun opfordrer forældrene til at forstå børnenes digitale univers og også anerkende, at det er nødvendigt for dem at være i. Men hjælpe dem med at færdes i det.

- Altså virkelig involvere sig, i stedet for bare at sige, at det er unge mennesker, så det kan vi ikke gøre noget ved, siger Jonna Ketwa og tilføjer:

- Hvis man går ind i et rum uden opsyn, så kan der være risiko for overgreb. Det gælder uanset om det er et fysisk eller digitalt rum.

På hjemmesiden redbarnet.gl under fanen "Til børn og unge," er der vejledning til, hvad man stiller op, hvis man har modtaget nøgenbilleder eller opdaget, at andre har videregendt intime fotos eller videoer.

Efterlyser cyber crime unit

Jonna Ketwa anfører, at der i Grønland i det hele taget mangler steder, hvor man kan henvende sig for at hjælpe rent juridisk.

- Vi overvejer i Red BARNET Grønland, om vi skal afsætte tid til råd

og vejledning, online og telefonsk, hvis nogen ringer ind og har oplevet noget, oplyser Jonna Ketwa.

Stod det til Jonna Ketwa burde politiet i Grønland have et center for cyber-kriminalitet, ligesom det er tilfældet i Danmark.

- Det ville være godt hvis politiet fik oprettet en enhed til digitale forbrydelser, siger hun.

Det er et forslag, der umiddelbart kan lyde fornuftigt, for politiet i Grønland har også disse sager, siger politimester Bjørn T. Bay i en kommentar.

Men han minder samtidig om at det ikke nødvendigvis vil være den mest optimale fordeling af ressourcerne. Grønland har kun et befolkningsgrundlag på 56.000 og i Danmark dækker centeret 5,7 millioner mennesker.

- Efter min opfattelse ville det ikke være en hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne at lave et egentligt center for cyber crime i Grønlands Politi. Der vil i stedet for gøre, et, at vi sikrer at vores politifolk og anklagere er fagligt klædt på til at behandle disse sager indtil et vist niveau, forklarer Bjørn T. Bay som tilføjer:

- Dette supplerer vi med at vi kan trække på special-afdelingerne i Danmark på området. Dermed udnytter vi efter min opfattelse samlet set bedst ressourcerne, skriver politimesteren i et skriftligt svar til AG.

UGE SEX: Grænser på skoleskemaet!

Organisationen Sex og Samfund har hvert år fokus på seksualoplysning i uge 6.

I år er undervisningskampagnens fokus på børns og unges intime grænser, når de færdes online og på sociale medier. For eksempel spørger organisationen: Hvad gør man hvis man modtager et nøgenbillede af en dreng fra 8. klasse på Snapchat?

På hjemmesiden sexogsamtund.dk kan du som forældre tage »Den Ultimative Forældretest«, som lover at klæde dig på til at starte snakken om intime grænser og sociale medier med sit barn.

Over 18.000 lærere og op mod en halv million elever over hele landet deltager i årets Uge Sex. (kilde: sexogsamtund.dk)

Chat Paraluḡu – Sikker Chat

På hjemmesiden redbarnet.gl er der en række forskellige værktøjer til børn, unge, forældre og lærere, når det gælder online-færdigheder og på sociale medier.

Der er for eksempel råd til hvordan man sletter og anmelder billeder eller videoer til sociale medier. Og konkret oplysning om, hvad man må og ikke må online. Der er også en quiz til at teste din egen viden om hvad der er ulovligt og lovligt at gøre. (kilde: redbarnet.gl)